

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 18-10-27674 פלונית נ' אלמוני

תיק חיצוני:

מספר בקשה: 43

בפני כבוד השופטת הילה מלר-שלו

מבקשת פלונית

נגד

משיב אלמוני

החלטה

לפניי בקשת המבקשת (להלן גם "האם") לקבלת אישור לנסיעה עם שני ילדיהם של הצדדים: א' ילידת xx/xx/12. וב' יליד xx/xx/14 (להלן: "הקטינים") לאוסטריה לצרכי חופשה בחודש אוגוסט (בין התאריכים 9.8.21 ועד 22.8.21); הבקשה הוגשה בהינתן התנגדות המשיב (להלן גם "האב").

בהינתן הפערים שבין עמדות הצדדים נקבע דיון, במסגרתו נשמעו בהרחבה; בהעדר הסכמות ניתנת החלטה זו להלן.

טענות הצדדים בעיקרן

המבקשת

1. המדובר בחופשה משפחתית בת 13 ימים לאוסטריה עם סבם וסבתם; כאשר הבקשה מוגשת לאחר שהניסיונות להגיע להסכמות עם האב עלו בתוהו.
2. ביום 1.3.17 חתמו הצדדים על הסכם אשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום 15.3.17 כי הצדדים רשאים לקחת את הקטינים לחופשה בחו"ל למשך 10 ימים וכן עליו ליתן להורה האחר פירוט של שהותם של הקטינים בחו"ל, פרטי הטיסה, מקום הלינה ועוד. ראה להלן:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 18-10-27674 פלוגית נ' אלמוני

תיק חיצוני:

49. התביעה הקטינה את טענותיה וטענה כי הנתנת לא
50. מסרה וזימנה את הנתנת לקחת את הקטנים לתפישת מתוך לגבולות ישראל, רשאי
51. הוא לעשות כן וכלכלי שמעך חרופתה לא יעלה עד 10 ימים זמן עליו ליתן לתורה האחר
מידע מלא על שירותם של הקטנים בתי"ל, פריט טיסה וכדו', מקום חליטה, טלפון לצורך
יצירת קשר ומצא צללה.
52. מסכם כי מרכז חליתם של הקטנים חסר ביטחון

3. ביום 14.5.21 פנתה האם לאב וביקשה את אישורו להוצאת הקטנים מארץ ל-13 ימים ;
- ברם האב החליט להתנות את מתן האישור בהשגת הישגים אישיים והסכים לנסיעה בתנאי
- שהאם תסגור את התיק שפתחה נגדו בהוצאה לפועל. רק לאחר שהמבקשת טענה כי מדובר
- בסחיטה הוא חזר בו וטען שהוא דואג לקטנים עקב נגיף הקורונה.
4. מלוא נטל הטיפול על הקטנים הוא על המבקשת גם במהלך חופשת הקיץ, כך בחופשות
- הקיץ בשנתיים האחרונות האב לא פגש כלל את הילדים ; ההבדל בין עשרה ימי חופשה כפי
- שהוסכם בהסכם לבין שלושה עשר ימים הוא זניח.

המשיב

5. במועד החתימה על הסכם הפרידה לא נלקחה בחשבון מגפת הקורונה. הכרטיסים נקנו ללא
- ידיעת האב ומבלי שהאם שיתפה אותו או נועצה בו. הילדים אינם מחוסנים. האחריות על
- הקטנים ועל שלמות בריאותם מוטלת על הוריהם האפוטרופסיים הטבעיים.
6. האב מציין כי אין קשר בין נסיעת הילדים לבין הבקשה לסגור את תיק ההוצל"פ וכי מדובר
- כאן בסכסוך כספי בלבד שאיבד פרופורציה.

תשובת המבקשת

7. בתשובתה חזרה האם על עיקרי הטענות כי התנגדות האב לנסיעת הקטנים נובעת מכך
- שהאם לא נכנעה לדרישות האב בעניין תיק ההוצל"פ. עוד פירטה האם כי האב ביטל את
- זמני השעות עם הקטנים לאורך תקופה ארוכה (מחודש פברואר ועד יוני ציינה כי בוטלו 12
- פגישות עם הקטנים על ידי האב ולכן לראיה האב לא נוטל כל אחריות לגבי הקטנים
- ולשיטתה הקטנים הם נטל עבור האב.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 18-10-27674 פלונית נ' אלמוני

תיק חיצוני:

דיון והכרעה

8. הסכם הגירושין קובע מנגנון לעניין אופן הוצאת הקטינים לחו"ל בידי מי מההורים; במסגרתו נקבע (סעיף 49) כי כל הורה רשאי על דעתו לקחת את הקטינים לחופשה בחו"ל ובלבד שמשך החופשה לא יעלה על 10 ימים ותוך מתן מלוא הפרטים בדבר הנסיעה (כמפורט לעיל).

9. במקרה דנן, מדובר בנסיעה בת 13 ימים; טווח זמנים החורג מזה שנקבע בהסכם ומשום כך נדרשת הסכמה מפורשת של שני ההורים.

10. האב מביע התנגדות לנסיעה; לטענתו, הטעם לכך מקורו בסיכונים הנובעים ממגיפת הקורונה; מצב דברים שלא נחזה במועד החתימה על ההסכם. מוסיף, כי הגם שאוסטריה היא יעד שאין לגביו מגבלה קונקרטית נכון להיום, אין מקום לסכן את הקטינים, שאינם מחוסנים, שלא לצורך; בפרט בשעה שמדובר בנסיעה לצרכי חופשה בלבד המחייבת, בין היתר, חשיפה בלתי מבוקרת במקומות שונים לרבות בזמן שהות במטוסים לצד שהות בשדות תעופה.

11. טוענת האם, כי לכאורה ככל והיה מדובר בטווח הנופל מעשרה ימים רשאית היתה לטוס עם הקטינים בהתאם לשיקול דעתה בהתאם למתווה ההסכמי; מוסיפה כי טעמיו של האב אין מקורם במגיפת הקורונה, אלא ברצונו להערים קשיים שלא לצורך וביתר שאת מחמת התנגדותה להפחית במזונות הקטינים שבהם חוייב, במסגרת הליך התלוי ועומד בנדון. מוסיפה כי העובדה שמתקיימים זמני שהות מופחתים בין האב לבין הקטינים, אשר אינם כוללים לינה כלל, מחזקת את טעמיה בדבר העתרות לנסיעה, מאחר והנסיעה לא תפגע קשות בזמני השהות שלו עם הקטינים. הצהירה כי ככל וישתנו התנאים בהתייחס ליעד לרבות קיומה של אזהרת מסע, לא תטוס עם הקטינים.

12. לאחר ששמעתי את הצדדים ונדרשתי למכלול טענותיהם, מצאתי, שלא להעתר למבוקש. להלן יפורטו טעמיי.

13. אין חולק, כי הקטינים אינם מחוסנים והם אינם יכולים להתחסן בהינתן גילם הצעיר.

14. המחלוקת היא אמנם יציאה לחופשה מחוץ לגבולות ישראל; ברם, בחינת טובת הקטינים בנסיבות אלו בהינתן צו השעה ומגפת הקורונה מחייבת עריכתה אף בראי **שמירת שלום הגופני**.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 18-10-27674 פלונית נ' אלמוני

תיק חיצוני:

15. נכון הדבר, אוסטריה מוגדרת באתר משרד הבריאות תחת סטאטוס "ללא סיווג", קרי: יעד נטול אזהרה מפורשת ע"י משרד הבריאות בישראל, שמשמעות הטיסה אליו כי לעת החזרה יחויבו השבים בבידוד, אלא אם הם מחוסנים או מחלימים (ר' אתר משרד הבריאות; מידע לטסים לחו"ל ולנכנסים לישראל מיעדים בעולם | תעופה בזמן קורונה (www.gov.il)). יחד עם זאת, ניכרת כיום מגמה שלילית בעניין התפשטות מגפת הקורונה, על וריאנטים שונים, שבמסגרתה מצוי מספר החולים המאומתים במגמת עלייה מדאגה. מתקיים שיח ציבורי ער, לרבות בדבר דרכי ההתמודדות הנדרשות במצב דברים זה; כאשר מדי יום מתחדשות הנחיות לרבות הגבלות (כך למשל, מעיון באתר משרד הבריאות עולה, כי כבר עתה ידוע, כי החל מיום 30.7.21 יסווג עוד מספר מדינות תחת סטאטוס "רמת סיכון מירבית" (לעיל, שם)).

16. זאת ועוד, ברי כי גם תחת ההנחיות הקיימות כיום יחויבו הקטינים בבידוד, כאשר אין לדעת בוודאות מה יהא משך זמן הבידוד בו יחויבו השבים ארצה נכון למועד שובם של הקטינים בפועל, בהינתן השינויים המתמידים בהנחיות.

17. תחת **תנאי עמימות** אלו, בפרט נכון להיום, **ובשעה שעסקינן בחופשה**, סבורני, כי יש מקום למתן מקום וביתר שאת **לעמדותיהם של שני ההורים כאפוטרופסיים טבעיים על ילדיהם** מכוח סעיף 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962 (להלן: "**החוק**") עת נדרש בית המשפט לבחון **טובתם של קטינים** במחלוקת מסוג זה (ועפ"י הוראות סעיפים 24-25 לחוק).

18. בהקשרו של סעיף 18 לחוק יפים דברי כב' השופט שמגר: "**...וברוח זו מנוסח סעיף 18 לחוק הכשרו המשפטית והאפוטרופסות. קשה לגזור את קו הגבול בין אותם נושאים שהם טפלים ונגררים אחר המשמורת, לבין הנושאים שההכרעה בהם נותרת בידי שני ההורים, אך נראה כי ניתן להכליל ולומר שמדובר בהחלטות עקרוניות הנוגעות לזכותו-חובתו הכללית של ההורה כלפי הילד: דאגה לחינוכו הכללי והדתי של הקטין, פיקוח על רכושו, דאגה לבריאותו של הקטין. בכל הנושאים הללו על ההורים להחליט תוך שיתוף פעולה והסכמה, ולעתים כרוכה הפעולה באישור בית המשפט (ראה סעיף 20 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות). הגיונה של גישה זו נעוץ בכך שחובותיו וזכויותיו של הורה כלפי ילדיו אינן מתמצות אך בזכות להחזיק בו, ואינן מסתיימות משנמסרת החזקה בו להורה האחר, ולהפך.**" (ע"א 2266/93 פלוני, קטין ואח' נ' פלוני, פ"ד מט (1) 221, 240).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 18-10-27674 פלונית נ' אלמוני

תיק חיצוני:

19. הדברים מקבלים משנה תוקף בראי תיקון סעיף 18 לחוק, כעולה מדברי כב' השופט שוחט: אין במסירת ההחזקה הפיסית של הקטין לידי מי מההורים כדי לפגוע ו/או לגרוע מאפוטרופסותו של ההורה שנקבעו לו "הסדרי שהות", ומ"החובה והזכות" המוטלת גם עליו לדאוג לכל אותם עניינים הנתונים לאפוטרופסותו. את זאת צריך לדעת גם ההורה שנקבע כמחזיק בקטין וחובה עליו לכבד זאת. לא בכדי תוקן סעיף 18 לחוק הכשרות והוסף לו ס"ק (ב) הקובע, כי גופים המנויים בתוספת לחוק זה (ובהם מוסד פיננסי, המוסד לביטוח לאומי, מוסד חינוכי, רשות מקומית או אזורית, מוסד רפואי) והמחויבים על פי דין למסור מידע בכתב להורה בעניין ילדו הקטין וקיבל מהורה של הקטין הודעה בכתב על רצונו לקבל עותק מהמידע בנפרד מהמידע שנמסר להורה האחר של הקטין, ימסור את המידע גם לאותו הורה. גוף כאמור לא יהא חייב לעשות כן רק אם נשללה או הוגבלה האפוטרופסות של אחד ההורים ופשיטא שקביעת החזקה בידי אחד ההורים ומתן הסדרי שהות בידי האחר אינם בגדר שלילה או הגבלה של ההורה שלא נקבע כמחזיק. (עמ"ש 13008-02-21 א' ק' נ' מ' ע' ק' (פורסם במאגרים האלקטרוניים, 18.5.21))

20. יתרה מכך בחלופ הזמן מאז פסיקת בית המשפט העליון ניכרת בחקיקה ובפסיקה מגמה מבורכת בדבר שינוי השיח בסוגיות שבעניינם של קטינים; לא עוד מונחים כגון "משמורת" ו"הסדרי ראייה", אלא במקומם מונחים כגון "אחריות הורית משותפת" ו"חלוקת זמן הורי" או "זמני שהות"; הדבר ניכר, למשל, בלשון תקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין) התשפ"א-2020 אשר אינה כוללת את המונח "משמורת" (מונח שלכתחילה לא נזכר בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות); כך גם עולה מהפסיקה ר' עמדת כב' השופט שוחט בדבר העדר הצורך בקביעת הורה משמורן בפסה"ד הנזכר לעיל; עמדה דומה הובעה ע"י כב' השופטת גדיש (ר' תלה"מ 18-10-6303 פ' נ' ר' (פורסם במאגרים האלקטרוניים, 18.5.21); לצד עמדת הביניים של כב' השופט שילה בעמ"ש 13008-02-21 א' ק' נ' מ' ע' ק' (פורסם במאגרים האלקטרוניים, 18.5.21))

21. בנסיבותינו; אין ספק, כי יש טעם בטענות האם בדבר הצורך בקיום אורחות חיים ב"צל מגיפת הקורונה" כמו גם העובדה כי ניתן להדבק גם בגבולות המדינה; ברם, נכון לעת הזו טרם גובש אותו "צל"; למרבה הצער, חרף הזמן שחלף מפרוץ מגיפת הקורונה, אזי בשים לב לתנודתיות במגיפה בראי השינויים דהיום, דומה שעודנו מהלכים ב"ארץ לא זרועה" (כלשון כב' השופט יצחק עמית, בפסה"ד שלהלן).

במצב דברים זה, בהעדר קווי מתאר ברורים לאורחות החיים יש לטעמי הצדקה למתן משקל משמעותי לפרוגרטיבה של שני הורים כאפוטרופסים טבעיים על הקטינים לקבלת

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 18-10-27674 פלוגית נ' אלמוני

תיק חיצוני:

החלטה בהתייחס למחלוקות כגון דא, ולמצער ככל והיציאה מהארץ היא לצרכי בילוי הקטינים בזמן חופשה.

22. אכן, אין להתעלם מהזיקה שבין הזכות לקיומה של חופשה מחוץ לגבולות ישראל וחופש התנועה; ברם, בעניין זה קבע בית המשפט העליון, כי מגיפת הקורונה יצרה מציאות חדשה שבמסגרתה נסוגות, לעיתים, אף זכויות חוקתיות, לרבות חופש התנועה, זאת למצער בעיתוי בו נדרשת ההכרעה דנא.

יפים לעניין זה דברי כב' השופט עמית: "מגפת הקורונה מותירה את חותמה בכל תחומי החיים. מאז התפרצה המגיפה בדצמבר 2019, מתמודדות מדינות העולם עם הנגיף המתפשט במהירות, שהותיר אחריו נכון להיום שובל ארוך של למעלה ממיליון חולים ורבבות מתים. מקומה של ישראל במאבק זה לא נפקד [...] בהיבט המשפטי, המגפה מוליכה אותנו בארץ לא זרועה, במחוזות ובמשעולים חוקיים וחוקתיים שלא שיערו ראשונים ולא חזו גם רואי השחורות. זכויות חוקתיות בסיסיות כמו הזכות לפרטיות, לקניין, לחופש העיסוק ולחופש התנועה בתוך ישראל נאלמות דום מול מונחים כמו סגר והסגר, כתר, מחסומי דרכים, איכון טלפונים על ידי השב"כ, ריחוק חברתי ועוד. כל אלה חולפים בסך לפנינו כמו חלום בלהה דיסטופי במדינה דמוקרטית שחירויות האזרח הן בבסיס קיומה. בימים של שגרה, אמצעים אלה היו נפסלים על אתר כבלתי חוקיים בעליל, אך הימים אינם ימים רגילים ומפני "שהשעה צריכה לכך" (יבמות ז, ע"ב, סנהדרין מו ע"א), אין מנוס אלא מלהלקות את הציבור, הגם שלא חטא ואינו ראוי ללקות" (בבג"ץ 2435/20 ידידיה לוונטה נ' בנימין נתניהו ראש הממשלה (פורסם באתרים האלקטרוניים, ניתן ביום 7.4.2020) הדגשות לא במקור-ה.מ.ש).

23. לא נעלמו מעיני טענות האם לעניין הידברות הצדדים בעניין הנסיעה לרבות טענות בדבר הפעלת לחץ של האב על דרך סירובו לבקשתה לטוס עם הקטינים; עם זאת טענות אלו לא התבררו עד תום, לכל הפחות במסגרת נורמטיבית זו, על כן בשלב זה אינני קובעת מסמרות בטענות מי מהצדדים בעניין זה. ומכל מקום, סבורני כי השאלה הרלבנטית המצריכה מענה נכון לעת הזו - היא האם גם ככל וחל שינוי בעמדת האב יש לזקוף זאת לחובתו, בהינתן מציאות החיים המשתנה תדיר בקשר עם מגפת הקורונה? והכל בראי טובת הקטינים ובשקלול העובדה כי הנסיעות המדוברות הן נסיעות לצרכי חופשה וזאת בלבד.

24. בנסיבות אלה ובשקלול האמור לעיל, מצאתי את סירוב האב למתן אישור ליציאת הקטינים את הארץ לצרכי חופשה כמניח את הדעת, לכל הפחות למצב הדברים דהיום. גם אם יש

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 18-10-27674 פלונית נ' אלמוני

תיק חיצוני:

טעם בעמדת האם, כמפורט לעיל, סבורני כי לא די בה, בנסיבות העניין ולמצער עת הזו, כדי להטות את הכף באופן המאפשר להיעתר לבקשתה, מכלל הטעמים לעיל.
25. לצד זאת ומשקבועה הנסיעה לאמצע חודש אוגוסט, ובהינתן השינויים התדירים המתרחשים, אין מונע ואף דומה, כי טוב יעשו ההורים אם יידברו ביניהם בנדון, בהתאם למצב הדברים הנוהג סמוך למועד הנסיעה המתוכנן.

בהינתן דחיפות העניין תואיל המזכירות להמציא לאלתר ההחלטה לידי הצדדים.
ההחלטה מותרת לפרסום לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתנה היום, כ' אב תשפ"א, 29 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

הילה מלר-שלו, שופטת